

Topproductie in de achtertuin van Amsterdam

Na een uitstapje van bijna 25 jaar buiten de landbouw blies Gert Vendrig in 2013 het leegstaande ouderlijk melkveebedrijf nieuw leven in. Met resultaat: het afgelopen jaar stonden de koeien van de Amsterdamse melkveehouder nummer één voor productie in Noord-Holland.

TEKST INGE VAN DRIE

In de verte doemen de flats van Amsterdam op. De bebouwde kom van de hoofdstad begint op nauwelijks een kilometer afstand van het melkveebedrijf van de broers Gert en Marko Vendrig. Uitgerekend op deze plek, in de achtertuin van Amsterdam, liepen afgelopen jaar de hoogstproductieve koeien van Noord-Holland. Met een rollend jaargemiddelde van 12.838 kg melk met 4,31% vet en 3,59% eiwit prijken de 53 koeien van vof Vendrig op de eerste plek voor mpr in hun provincie. 'We waren zelf ook verrast toen districtsvoorzitter Jaap Honingh ons belde met het nieuws', zo klinkt

Gert Vendrig (56) nog steeds verbaasd. 'Ik ben een perfectionist en de koeien gaan altijd voor, maar zelf waren we helemaal niet zo bezig met onze positie op de ranglijst.'

Melkveehouder en beroepsbrandweer

Wat de prestatie extra kleur geeft, is dat de Noord-Hollandse melkveehouder nog relatief nieuw is in het vak. Zo'n 25 jaar lang werkte hij buiten de landbouw. 'Vanaf mijn vierde hielp ik kalfjes voeren en de fokkerij volgde ik op de voet. Maar nadat ik van school kwam, ben ik al snel buiten de deur gaan

werken. Er was geen plek op het bedrijf waar mijn vader en oom al werkten', vertelt Vendrig, die in Almere als beroepsbrandweerman aan de slag ging. Zijn jongere broer Marko kwam uiteindelijk in het bedrijf, maar in 2010 stopte het bedrijf met melk leveren. Marko ging verder met het ook op het erf gelegen kinderdagverblijf De Boerderij. 'Zo'n familiebedrijf dat stopt, dat is toch zonde', verwoordt Gert Vendrig zijn gevoel. 'Bovendien, de stal met een melkrobot stond er nog en ook de grond was er nog. Er waren zelfs nog leveringsrechten voor FrieslandCampina.' In overleg met zijn partner Tanja Roos (49) besloot hij de stap te wagen. 'Gert wilde heel graag een eigen bedrijf en hij is boer in hart en nieren', legt Tanja uit.

Tropenjaren

Het bedrijf weer aan het rollen krijgen was een uitdaging. Zo had de robot drie jaar stilgestaan, moesten er nieuwe koeien gekocht worden en ook de in 1986 gebouwde stal had een schoonmaak- en opknapbeurt nodig. Eind 2013 gingen uiteindelijk de eerste 30 koeien door de melkrobot, waaronder 20 Hoekstra's afkomstig van de familie Bijman uit Dorregeest. Ook financieel gezien kwam er het nodige bij kijken, vertellen de ondernemers. 'We moesten quotum leasen, hebben in de beginjaren ook superheffing moeten betalen en moesten later ook extra fosfaat-rechten aankopen', legt Vendrig uit. 'We hebben al ons geld in het bedrijf geïnvesteerd. En daarnaast heb ik tot afgelopen mei mijn baan als beroepsbrandweerman gehouden.'

Voor Tanja, die een eigen bedrijf had in kleur- en kledingadvies, betekende dat een spoedcursus boerin worden. Als Gert op pad was – als brandweerman werkte hij 24 uur op, 48 uur af – stond zij er alleen voor. 'Dan stond ik midden in de nacht te sleutelen aan de robot of met een telefoon in de hand een kalf eraf te trekken.'

Tropenjaren, zo noemen ze het nu. 'Achteraf vragen we ons af hoe het voor elkaar hebben gekregen. Maar het mooie is wel dat we nu resultaat hebben', geeft Gert aan.

Constant bezig met vernieuwen

Wat arbeid betreft, zit het bedrijf inmiddels ruimer in zijn jasje. 'Wil je zo'n hoge productie halen, dan moet je de koeien gewoon meer aandacht geven', klinkt Gert Vendrig stellig. Naast Mirjam Panocha, die haar uren verdeelt tussen het kinderdagverblijf, de inmiddels ook opgerichte horecagelegenheid en het melkveebedrijf, is Thom Huitema in vaste dienst. De dertigjarige Noord-Hollander met Friese roots kwam in 2016 via de bedrijfsverzorging op het bedrijf terecht om het voeren over te nemen op de dagen dat Gert er niet was. Van lieverlee maakte hij meer uren en intussen werkt hij fulltime op het bedrijf. De bedoeling is dat Huitema, die geen boerenzoon is, op termijn het melkveebedrijf overneemt van Gert en Tanja. 'Ik ben nu 56', zegt Gert. 'We hadden ook nog tien jaar kunnen melken en dan kunnen stoppen. Maar dan ben je niet meer aan het ondernemen. Nu zijn we constant bezig met vernieuwing.'

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Gert en Marko Vendrig
veestapel	53 melk- en kalfkoeien en 40 stuks jongvee
rollend jaargemiddelde	13.177 kg melk met 4,31% vet en 3,61% eiwit
grondgebruik	42 ha grasland
neventak	kinderopvang De Boerderij en horecagelegenheid Boergondinieren

Thom Huitema, Tanja Roos en Gert Vendrig

Huitema moest wennen aan de manier van werken op het Noord-Hollandse bedrijf. 'Er wordt hier enorm netjes en secuur gewerkt', viel Huitema meteen op. 'Dat was ik op andere bedrijven niet gewend. Alles wordt opgeveegd en schoongemaakt en er wordt niks aan het toeval overgelaten. Maar in de loop der jaren heb ik wel gezien dat het werkt. Zelf wil ik het nu ook zo.'

Ook Vendrig zelf moest nieuwe dingen leren toen hij na 25 jaar terugkeerde in het vak van melkveehouder. 'Er was zoveel veranderd in regelgeving, voeding, fokkerij en diergezondheid. Ik kende Triple Threat, Tops en Gardenia nog, maar dat tijdperk was inmiddels al lang voorbij.'

Maar de veehouder noemt dat eerder een voor- dan een nadeel. 'Ik werkte niet op de automatische piloot. Dat zorgde ervoor dat ik niet bedrijfsblind werd. Ik spar ook

Het erf biedt plek aan zowel het melkveebedrijf als de kinderopvang en horecagelegenheid

Naast graskuil bevat het rantsoen mais, bierbostel, Corngold en smulsiroop

Vorig jaar is de oude robot vervangen door een nieuwe Lely A5-robot

Al het gras gaat in balen; het streven is wat drogere balen voor meer bestendig eiwit

graag met bedrijfsadviseurs. Nog steeds, bij alles wat we op het bedrijf doen, vraag ik me af: kan dit beter?’

Vendrig heeft daarbij het welzijn van de koeien hoog in het vaandel. ‘Koeien geven alleen veel melk als het welzijn 110 procent is’, legt hij uit. Zo hangen er sinds twee jaar ventilatoren in de stal, worden de lichtplaten in hete zomers geblindeerd en zorgen twee sproeiers ervoor dat dak koel blijft. ‘Nu denken we erover om een vernevelingssysteem in de stal te maken’, zo kijkt de Noord-hollandse melkveehouder alweer vooruit.

Recent verbreedde hij de boxen van de melkkoeien tot 1,20 meter en verving hij het gehakselde stro in de boxen door een mengsel van kalk, water en stro. ‘Misschien moeten we nu de buitenmuren helemaal weghalen, zodat er meer kopruimte voor de koeien ontstaat’, denkt Vendrig hardop.

Ook wat fokkerij betreft heeft de ondernemer zijn doel helder voor ogen. ‘We selecteren ouderwets op Inet en doen niet veel concessies aan gehalten.’

Bookem heeft het goed gedaan in de stal en momenteel zet Vendrig stieren in als Ranger, Abundant, Adorable, Eloy, Reflector en Nippon P. Sinds drie jaar laat hij bij zijn jongvee ook merktesten uitvoeren. ‘We zien het als een hulpmiddel’, geeft Vendrig aan. ‘Maar bij het merendeel komen de cijfers goed overeen met wat we in de stal zien.’

In de veestapel lopen nog een aantal koeien die er al vanaf de start in 2013 bij waren. ‘De oudste koeien zitten nu op een levensproductie van in de 80.000 kg melk’, vertelt Vendrig, die in de stal twee volle lotazussen uit een Paramountdochter aanwijst. ‘Die steken er in de stal bovenuit. Een van de twee heeft in 305 dagen 18.000 kg melk geproduceerd.’

Compact voeren

Ook het rantsoen heeft een flink aandeel in het behalen van de hoge productie, geeft Vendrig aan. Sinds een paar jaar past hij het systeem van compact voeren toe. ‘Door water aan het rantsoen toe te voegen, hebben we echt een stap gezet in productie. Het voer is compacter en de koeien selecteren minder.’

Naast graskuil bevat het rantsoen mais, bierbostel, Corngold en smulsiroop. ‘Toen we startten in 2013, begonnen we met alleen gras. Maar de koeien sleten te hard en zo’n sober systeem past niet bij ons. We zijn bierbostel gaan voeren en langzamerhand kwamen er andere producten bij. We zitten hier ook niet op de beste grond van Nederland’, bekent Vendrig. ‘We verkopen daarom hooi voor paarden en grasbalen die we overhebben en kopen er hoogwaardig voer voor terug’, zo zet hij de bedrijfsstrategie uiteen.

Jongveestal naast kinderopvang

Bij het jongvee en de droge koeien werken Gert en Tanja al even secuur. ‘Je moet nooit denken: het is maar een droge koe. Ook droge koeien verdienen goed en smakelijk ruwvoer. Onze droge koeien krijgen behalve kuilvoer ook altijd wat mais en bierbostel. Het zetmeel in de mais zorgt ervoor dat de koeien klaar zijn voor de start als ze afkalven. Het eiwit in de bierbostel is goed voor de ontwikkeling van het ongeboren kalf’, legt Vendrig uit.

Volle zussen Betsie 79 en 80 (lota x Paramount) steken er in de stal wat productie betreft bovenuit

Voor elke kalfkoe gaan ze er 's nachts uit. 'Toen we nog geen camera hadden zelfs meerdere keren per nacht', herinnert Tanja zich. 'En we wachten niet met biest geven tot de volgende ochtend.'

Ook op de melkgift tijdens de jongveeopfok wordt niet bezuinigd. 'De kalveren krijgen meer melk dan voorgeschreven', vertelt Gert. 'Mijn motto is: de kosten gaan voor de baten uit. Dat levert later geld op. Tijdens de laatste jongveemeting scoorde

één pink tussen de groeilijnen; de andere zaten er allemaal boven.'

Slechts een muur scheidt de jongveestal van de kinderopvang, waar dagelijks zo'n 50 tot 60 kinderen komen en ongeveer 20 leidsters werken. 'Vanuit het raam kunnen de kinderen zien wat er in de jongveestal gebeurt', geeft Tanja aan. 'Er zijn zelfs kinderen die bij aankomst of bij vertrek eerst even met hun vader of moeder een kijkje in de stal nemen. Zo verkleinen we de afstand tussen boer en burger. Dat geeft voldoening.'

Niet begonnen om rijk te worden

Wie met de ondernemers een ronde over het bedrijf maakt, merkt dat er met plezier gewerkt wordt. 'We zijn hier niet aan begonnen om rijk te worden', vertelt Gert Vendrig. 'Maar we doen het wel graag.' En Tanja vult aan: 'Het is ook de veelzijdigheid die ons aanspreekt. Niet alleen het werken met de dieren en de machines, maar ook het ondernemen, het sleutelen en het omgaan met de wisselende weersomstandigheden.'

De ruwvoerwinning mag daarbij niet vergeten worden. 'Daar moet alles op het bedrijf voor wijken', benadrukt Vendrig. 'We doen al het gras in balen. We streven naar wat drogere balen, zodat we meer bestendig eiwit hebben. In de voerwagen mengen we dan wel water erbij.'

Hoewel de veehouders over een eigen balenpers beschikken, schakelen ze voor de eerste snede de loonwerker in. 'Ik wil het risico niet lopen dat onze pers stuk gaat en het gras vervolgens te nat of te droog is. Dat zou me veel meer kosten dan de kosten die ik aan de loonwerker kwijt ben.'

Het verbeteren van het grasland is ook een van de punten waar volgens Vendrig nog wel winst te halen is. 'We boeren hier op veengrond met een dun laagje klei. We hebben veel slechte grassen, de grond is bijvoorbeeld heel gevoelig voor witbol en om verzuring te voorkomen moeten we regelmatig kalk strooien. Met de pas aangeschafte combinatie van wiedege en doorzaaimachine hopen we ook daar nog weer wat verbetering te kunnen realiseren.'

Extra foto's online

Meer beelden van bedrijf Vendrig in Amsterdam zijn te vinden op de website van Veeteelt.

▶ Fotoserie op veeteelt.nl